

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **79905** (13) **U**
(51) МПК (2013.01)
G01N 33/48 (2006.01)
A61K 31/00

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

(21) Номер заявки: u 2012 10988	(72) Винахідник(и): Лисенко Віктор Йосипович (UA), Юрченко Ольга Петрівна (UA)
(22) Дата подання заявки: 20.09.2012	(73) Власник(и): ХАРКІВСЬКА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ, вул. Корчагінців, 58, м. Харків, 61176 (UA)
(24) Дата, з якої є чинними права на корисну модель: 13.05.2013	
(46) Публікація відомостей про видачу патенту: 13.05.2013, Бюл.№ 9	

(54) СПОСІБ ДИФЕРЕНЦІЙНОЇ КОРЕКЦІЇ ГЕМОКОАГУЛЯЦІЙНИХ ПОРУШЕНЬ У ХВОРИХ З ГНІЙНО-НЕКРОТИЧНИМИ УСКЛАДНЕННЯМИ ДІАБЕТИЧНОЇ СТОПИ В ПЕРІОПЕРАЦІЙНОМУ ПЕРІОДІ

(57) Реферат:

Спосіб диференційної корекції гемокоагуляційних порушень у хворих з гнійно-некротичними ускладненнями діабетичної стопи в періопераційному періоді здійснюють шляхом медикаментозної терапії. Попередньо проводять комплексний аналіз агрегатограми, коагулограми і, при визначенні у хворого гіпоагрегацію тромбоцитів і компенсаторну гіперкоагуляцію ферментативного гемостазу, призначають етамзилат натрію, аскорбінову кислоту, надропарин кальцію. До складу інфузійної терапії входить препарат на основі желатину. Хворим з гіперагрегацією тромбоцитів і гіперкоагуляцією ферментативного гемостазу призначають пентосан полісульфату, у випадку нормокоагуляції ферментативного гемостазу - клопідогрель, в предопераційну інфузійну підготовку хворих цієї підгрупи включають препарат ГЕК 3 покоління, хворі з відносною нормоагрегацією тромбоцитів отримують препарати, що стабілізують судинну стінку (етамзилат натрію, аскорбінова кислота), при укороченні АЧТЧ і гіперфібриногенемії - пентосан полісульфату, при підвищенні протромбінового індексу - надропарин кальцію.

UA 79905 U

Корисна модель належить до медицини, і може бути використана для корекції гемокоагуляційних порушень у хворих з гнійно-некротичними ускладненнями діабетичної стопи в періопераційному періоді.

Відомий спосіб профілактики гемокоагуляційних ускладнень, який включає призначення малих доз гепарину (Kakkar V.V. Prevention of fatal postoperative pulmonary embolism by low doses of heparin. An international multicentral trial. - Lancet, 1975, v. 2, p. 45-46).

Найбільш близьким та вибраним за прототип є використання комбінації гепарину та дигідроерготаміну в перед- та післяопераційному періодах (Павлова З.В., Варламова О.А., Масликова В.Н. и др. // Оценка эффективности дигитамина и дигитамина в сочетании с малыми дозами гепарина в профилактике послеоперационных тромбозов вен нижних конечностей у онкологических больных. - В кн. Поражения сосудистой стенки и гемостаз. - М.: 1983. - С. 310-312).

Недоліками перерахованих способів є те, що вони не враховують стан судинно-тромбоцитарного та ферментативного гемостазу, потребують щоденного гемокоагуляційного контролю, викликають тяжку постін'єкційну гепарин індуковану тромбоцитопенію та не впливають на антиактиватори плазміногену, які відіграють велику роль в початкових процесах тромбоутворення.

В основу корисної моделі поставлено задачу удосконалення способу диференційної корекції гемокоагуляційних порушень у хворих з гнійно-некротичними ускладненнями діабетичної стопи в періопераційному періоді, в якому за рахунок додаткового дослідження, досягається корекція гемокоагуляційних порушень з урахуванням виявлених порушень гемокоагуляції.

Поставлена задача вирішується в способі диференційної корекції гемокоагуляційних порушень у хворих з гнійно-некротичними ускладненнями діабетичної стопи в періопераційному періоді, який здійснюють шляхом медикаментозної терапії, згідно з корисною моделлю, попередньо проводять комплексний аналіз агрегатограми, коагулограми, і при визначенні у хворого гіпоагрегацію тромбоцитів і компенсаторну гіперкоагуляцію ферментативного гемостазу призначають етамзилат натрію, аскорбінову кислоту, надропарин кальцію, до складу інфузійної терапії входить препарат на основі желатину, хворим з гіперагрегацією тромбоцитів і гіперкоагуляцією ферментативного гемостазу призначають пентосану полісульфат, у випадку нормокоагуляції ферментативного гемостазу - клопідогрель, в передопераційну інфузійну підготовку хворих цієї підгрупи включають препарат ГЭК 3 покоління, хворі з відносною нормоагрегацією тромбоцитів отримують препарати, що стабілізують судинну стінку (етамзилат натрію, аскорбінова кислота), при укороченні АЧТЧ і гіперфібриногенемії - пентосан полісульфат, при підвищенні протромбінового індексу - надропарин кальцію.

Виявлення порушень первинного та вторинного механізмів гемостазу та їх взаємовідносин в різні стадії захворювання у хворих з гнійно-некротичними ускладненнями діабетичної стопи в періопераційному періоді є перспективним напрямком для патогенетичної інтенсивної терапії, що дозволить знизити число тромбоембологічних ускладнень.

За даними агрегатограми, коагулограми 138 хворих з гнійно-некротичними ускладненнями діабетичної стопи запропонована патогенетично обґрунтована корекція порушень гемокоагуляції в періопераційному періоді. Запропонований підхід достовірно знижує ризик виникнення тромбоембологічних ускладнень у даної категорії хворих.

Спосіб, що заявляється, здійснюють таким чином. Функціональний стан тромбоцитів визначають за допомогою аналізатора агрегації тромбоцитів АР 2110 (Солар, Білорусь). В якості індуктора агрегації тромбоцитів використовують АДФ фірми "Технологія-Стандарт" в концентрації 2,5 мкМ. Враховують такі показники: ступінь агрегації (%), час агрегації (с), швидкість за 30 сек. (% / хв.), кількість тромбоцитів (* 10⁹ / л), тривалість кровотечі за Дюком (хв) до початку і після корекції.

Оцінка плазмового гемостазу ґрунтується на дослідженні рівня фібриногену, протромбінового індексу (ПТИ), активованого часткового тромбопластинового часу (АЧТЧ), толерантності плазми до гепарину, часі згортання крові (ЧЗК).

Статистична обробка даних проведена з використанням непараметричного критерію Вілкоксона.

В залежності від виявлених порушень тромбоцитарно-судинного гемостазу (ТСГ) хворі розділені на 3 групи.

- 1-у групу склали 48 (54 %) пацієнтів, у яких виявлена гіпоагрегація (ступінь агрегації, 25,3±18,3 %; Me=22,0; час агрегації, 148,2±118,5 сек; Me=105, 0, швидкість агрегації-23, 3±17,5 % / хв.; Me=22,1; кількість тромбоцитів, 348,8±104,6 * 10⁹ / л; Me=360,7; тривалість кровотечі за Дюком -4, 55±0,2 хв.). Ці пацієнти мали тривалий анамнез захворювання, з синдромом ендогенної інтоксикації, про що свідчили зміни в клінічному аналізі крові (виражений

лейкоцитоз, нейтрофілі з токсичною зернистістю). При дослідженні ФГ (ПТІ, АЧТЧ, фібриноген, толерантність плазми до гепарину) отримані показники носили різноспрямований характер. У більшості випадків у хворих з гіпоагрегацією тромбоцитів виявлена гіперкоагуляція (підвищення ПТІ, зменшення АЧТЧ), ЧЗК склало $7,33 \pm 0,2$ хв. Виявлена дисоціація в показниках ферментативного гемостазу характерна для розвитку початкової стадії ДВЗ-синдрому з хронічним перебігом. Індекси інтоксикації (Кальф-Каліфа і гематологічний показник інтоксикації), також були вище норми ЛІІ - $2,3 \pm 0,5$; ГПІ - $6,4 \pm 2$.

- 2-у групу склали 16 (18,2 %) пацієнтів з гіперагрегацією (ступінь агрегації, $92,6 \pm 25,3$ %; $Me=94,2$; час агрегації, $338,4 \pm 148,7$ сек; $Me=356,3$, швидкість агрегації, $63,5 \pm 28,7$ % / хв.; $Me=60,4$; кількість тромбоцитів, $190,2 \pm 56,0 * 109 / л$; $Me=196,3$; тривалість кровотечі за Дюком - $2, 51 \pm 0,2$ хв.). У цих пацієнтів анамнез ГНОДС був більш коротким, синдром ендогенної інтоксикації менш виражений, ніж у пацієнтів 1-ї групи. У клінічному аналізі крові практично не було виявлено нейтрофілів з токсичною зернистістю, лейкоцитоз був менш виражений, ЛІІ, $2,1 \pm 0,6$; ГПІ-5, $5 \pm 2,9$. У показниках коагулограми спостерігалася як гіпокоагуляція, так і

нормокоагуляція, ЧЗК-6, $75 \pm 0,5$ хв.
- 3-ю групу склали 24 пацієнта (27,3 % від загального числа), у яких показники ТСК наближались до норми (ступінь агрегації - $61,8 \pm 13,0$ %; $Me=61,4$; час агрегації - $270,1 \pm 115,5$ сек; $Me=255,6$; швидкість агрегації, $51,7 \pm 21,5$ % / хв.; $Me=54,2$; кількість тромбоцитів, $237,7 \pm 89,1 * 109 / л$; $Me=235,3$, час кровотечі за Дюком - $3,1 \pm 0,2$ хв.). У клінічному аналізі крові у даної групи хворих не виявлено нейтрофілів з токсичною зернистістю, лейкоцитоз помірний, ЛІІ-1, $5 \pm 0,4$; ГПІ-3, $4 \pm 1,2$. Всі показники значно відрізнялися від показників, отриманих у хворих 1-ї групи ($p < 0,05$). Показники ФГ відхилялися від норми, як в сторону гіпер, так і гіпокоагуляції в межах одного дослідження, ЧЗК-6, $82 \pm 0,5$ хв.

Корекція порушень гемокоагуляції у хворих з ГНОДС проводилася з урахуванням виявлених порушень гемокоагуляції.

Пацієнтам 1-ї групи призначають дицинон $12,5$ % по 4 мл 3 рази на добу протягом $3-5$ днів, аскорбінову кислоту по 300 мг 1 раз на день.

Хворим з гіперкоагуляцією призначають фраксипарин $0,2-0,3$ п/к протягом 5 діб. До складу передопераційної інфузійної терапії входить Гелофузин 4 % 200 мл. Після проведеного лікування достовірно ($p < 0,001$) збільшилися ступінь агрегації до $61,6 \pm 14,8$ %, $Me=60,0$; час агрегації до $343,2 \pm 124,6$ сек, $Me=342,5$; швидкість агрегації до $54, 1 \pm 46,3$ % / хв.; $Me=48, 2$; кількість тромбоцитів - $261,6 \pm 66,0 * 109 / л$; $Me=254,3$. Показники часу кровотечі за Дюком і ТСК змінилися не достовірно ($3,63 \pm 0,1$; $7,27 \pm 0,2$ хв.) відповідно.

Пацієнтам 2-ї групи, з гіперагрегацією тромбоцитів, при вкороченні АЧТЧ до 28 ± 2 сек, гіперфібриногенемії до $6,2 \pm 1,8$ г/л призначають Пентосан полісульфат (SP-54, ППС) по 100 мг 1 раз на день в/м в передопераційному періоді, з подальшим скасуванням препарату за добу до операції. В післяопераційному періоді протягом $7-10$ днів використовують таблетовану форму (по 2 таб. 2 рази на день). Пацієнтам, у яких при дослідженні були виявлені гіперагрегація тромбоцитів і нормокоагуляція ФГ призначають Тромбонет (клопідогрель) по $0,75$ мг 1 раз на день, венофундин 6 % 250 мл в / в крапельно, що входить до передопераційної підготовки.

В результаті значно знизився ступінь агрегації - $65,9 \pm 10,9$ %; $Me=66,8$; ($p < 0,01$) збільшилася кількість тромбоцитів - $242,2 \pm 68,9 * 109 / л$; $Me=220,6$, підвищився час агрегації - $366,6 \pm 98,8$ сек; $Me=384,5$; знизилася швидкість агрегації - $47,3 \pm 13,3$ % / хв.; $Me=43,8$ ($p < 0,05$). Час кровотечі за Дюком і ТСК склали ($4,19 \pm 1,1$; $7,46 \pm 0,3$ хв.).

Пацієнти 3-ї групи отримували терапію в залежності від виявлених порушень ТСК і ФГ. При вкороченні АЧТЧ і гіперфібриногенемії призначають Пентосан полісульфат по $50-100$ мг в/м 1 раз на день протягом 5 днів з переходом на таблетовану форму по 2 таб. 2 рази на день протягом місяця. При підвищенні ПТІ - фраксипарин $0,3$ п/к на добу до операції і протягом $3-5$ діб після операції. Для стабілізації судинної стінки в передопераційному періоді призначають дицинон $12,5$ % по 2 мл 3 рази на день і аскорбінову кислоту 300 мг $1-2$ разів на день, за $1-2$ доби до операції. До складу передопераційної інфузійної терапії включають Гелофузин 4 % 200 мл, Венофундин 6 % $250-500$ мл в / в крапельно.

У цієї групи хворих достовірно подовжився час агрегації - $362,0 \pm 90,9$ сек.; $Me=386,5$ ($p < 0,01$), інші показники змінилися не достовірно: ступінь агрегації - $66,8$ %; $Me=68,6$; швидкість агрегації - $42,1$ % / хв.; $Me=37,0$; кількість тромбоцитів - $227,0 * 109 / л$ $Me=218,8$. Тривалість кровотечі за Дюком і ТСК відповідно ($5,6 \pm 0,6$; $7,4 \pm 0,4$ хв.) вставленим порушень ТСК і ПГ.

Приклад 1. Хворий В., 61 р. Був прийнятий в МКЛ № 2 м. Харкова з діагнозом СДС змішана форма, ступінь ураження по Вагнеру ІІІ Б. Гангрена переднього відділу лівої стопи. Хронічна ішемія 2 ст. ЦД 2 тип, вторинноінсулінзалежний середнього ступеня тяжкості, компенсований. ІХС, стенокардія напруги, дифузний кардіосклероз СН $2Б$ ст., ГХ 1 ст. З анамнезу: вважає себе

хворим протягом 2 міс., Коли з'явилося почервоніння, набряк, болючість в області 5 пальця лівої стопи, які згодом поширилися на передній відділ стопи, потім хворий відзначає підвищення температури тіла до 39° С, потемніння стопи. Показники агрегатограми: ступінь агрегації 12,1 % (56,1-73,8), час агрегації 1:5 хв: сек. (6: 28-10:18), швидкість за 30 сек 19,8 % / хв (28,8-48,8).

5 Кількість тромбоцитів 253,6 тис / мкл (180-360). Висновок: різке зниження функціональної активності тромбоцитів (гіпоагрегація) Коагулограма: ПТИ 90 % (85-105) фібриноген 5,2 (1,7-3,5), Толерантність плазми до гепарину 14 м (10-16), АЧТЧ 28с (35-45). Клин. ан. крові Нв 135 г / л, лейкоцитоз 14 (4-9 * 10/9), ШЗ 35. ЛП 0,9 (0,3-1,5), ГПІ 1,44 ум.од. (0,6-0,8). Після проведеного лікування показники нормалізувались. Ступінь агрегації 61,9 %, час агрегації 3:19 хв: сек,

10 швидкість за 30 сек 50 % / хв, кількість тромбоцитів 192,2. ПТИ 76 %, фібриноген 4г / л, АЧТЧ 35с.

Приклад 2. Хвора Г., 56 р. була прийнята в клініку з діагнозом СДС змішана форма 3Б по Вагнеру остеомієліт 3-го пальця лівої стопи. ЦД 2 тип вторинноінсулін залежний, ІХС, стенокардія напруги, дифузний кардіосклероз СН 2А ст., ГБ 2ст.

15 З анамнезу: хворіє протягом 5днів, з'явилися набряк, почервоніння, біль, підвищення температури тіла до 38С. ЦД хворіє протягом 3 років.

Показники агрегатограми: ступінь агрегації 98,8 % (56,1-73,8), Час агрегації 3:33 хв: сек (6:28-10:18), швидкість за 30 сек. 52,0 % / хв (28,8-48,8), кількість тромбоцитів 208,6 тис / мкл (180-360). Висновок: гіперагрегація тромбоцитів. Коагулограма: ПТИ 92 %, фібриноген 9,6 г / л, толерантність плазми до гепарину 11хв., АЧТВ 42с. Клін. Ан. Крові: НВ 130 г / л, Лейкоцитоз 6,4 ШЗЕ 50, ЛПЗ 4, ГПІ 9,2 ум.од.

20 Після проведеного лікування ступінь агрегації 65,2 %, час агрегації 3:16, швидкість за 30 хв 53,8 % / хв, кількість тромбоцитів 201,3 тис / мкл ПТИ 85 % фібриноген 2,6 г / л, толерантність плазми до гепарину 14 хв, АЧТЧ 45с.

25 Приклад 3. Хворий Н., 72р. був прийнятий в клініку з діагнозом СДС ішемічна форма 4 А по Вагнеру, Акральний некроз 1-го пальця лівої стопи, лівої п'яточної області. ЦД 2 тип вторинно інсулінозалежний. З анамнезу: хворіє протягом 3 днів з'явилося потемніння 1-го пальця лівої стопи виразка лівої п'яткової обл. ЦД протягом 5 років. Агрегатограма: ступінь агрегації 65,3 %, час агрегації 4:10 хв, швидкість за 30 сек 71 % / хв, кількість тромбоцитів 212 тис / мкл.

30 Висновок: агрегатограма в межах відносної норми. Коагулограма ПТИ 100 %, фібриноген 2,6 г / л, толерантність плазми до гепарину 10 хв, АЧТЧ 32с, Клін. ан. крові 143г / л, Лейкоцитоз 7,5, ЛП 0,7, ДПІ 0,8. Після лікування показники покращилися. Ступінь агрегації 72,2 %, час агрегації 6:10 хв: сек, швидкість за 30 сек 45,5 % / хв, кількість тромбоцитів 180,6 тис / мкл. ПТИ 94 %, фібриноген 5,4 г / л толерантність плазми до гепарину 11 хв, АЧТЧ 37с.

35 Таким чином, диференційована корекція гемокоагуляційних порушень запропонованим способом дозволила понизити ризик тромбоемболічних ускладнень.

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

40 Спосіб диференційної корекції гемокоагуляційних порушень у хворих з гнійно-некротичними ускладненнями діабетичної стопи в періопераційному періоді, який здійснюють шляхом медикаментозної терапії, який **відрізняється** тим, що попередньо проводять комплексний аналіз агрегатограми, коагулограми і, при визначенні у хворого гіпоагрегацію тромбоцитів і

45 компенсаторну гіперкоагуляцію ферментативного гемостазу, призначають етамзилат натрію, аскорбінову кислоту, надропарин кальцію, до складу інфузійної терапії входить препарат на основі желатину, хворим з гіперагрегацією тромбоцитів і гіперкоагуляцією ферментативного гемостазу призначають пентосану полісульфат, у випадку нормокоагуляції ферментативного гемостазу - клопідогрель, в предопераційну інфузійну підготовку хворих цієї підгрупи включають препарат ГЕК 3 покоління, хворі з відносною нормоагрегацією тромбоцитів отримують

50 препарати, що стабілізують судинну стінку (етамзилат натрію, аскорбінова кислота), при укороченні АЧТЧ і гіперфібриногенемії - пентосан полісульфату, при підвищенні протромбінового індексу - надропарин кальцію.

Комп'ютерна верстка І. Сковцова

Державна служба інтелектуальної власності України, вул. Урицького, 45, м. Київ, МСП, 03680, Україна

ДП "Український інститут промислової власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601